

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ
Кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

ЧАЙКІВСЬКИЙ Володимир Михайлович

**ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НА ПІДПРИЄМСТВІ/ ACCOUNTING, TAXATION AND ANALYSIS OF
FINANCIAL RESULTS AT THE ENTERPRISE**

спеціальність: 071 – Облік і оподаткування
освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**Виконав студент групи
ОПД чм-21
Чайківський В.М.**

Науковий керівник:
к.е.н., доц. Домбровська Н.Р.

Кваліфікаційну роботу
допущена до захисту
_____ 20__ р.

Зав. кафедри
к.е.н., доцент Дерманська Л.В.

Чортків-2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.....	
1.1. Тракткування сутності поняття «фінансовий результат» для забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналіз.....	
1.2. Механізм формування фінансового результату: вітчизняний та зарубіжний досвід.....	
Висновок до розділу 1.....	
Розділ 2. МЕТОДИКА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	
2.1. Організаційно-методичні особливості відображення в обліку фінансових результатів.....	
2.2. Практика оподаткування фінансових результатів підприємства, напрями вдосконалення.....	
Висновок до розділу 2.....	
Розділ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	
3.1. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.....	
3.2. Шляхи вдосконалення проведення аналізу фінансових результатів для покращення якості управління ними.....	
Висновок до розділу 3.....	
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
Додатки.....	

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансові результати підприємства відіграють важливу роль у формуванні та визначенні його ефективності та стабільності. Комплексне розуміння фінансового результату суб'єкта господарювання (у вигляді прибутку або збитку) дозволяє охарактеризувати всі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства. За допомогою фінансових результатів підприємств можна оцінити загальний дохід суспільства, оскільки є його частиною. Крім цього, результати використовуються для подальшого розвитку виробництва та поліпшення матеріального добробуту всіх працівників, зайнятих у виробництві. Фінансові результати підприємств відображаються у фінансовій звітності, яка є основним джерелом інформації для зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори, урядові органи та інші зацікавлені особи. Вони залежать від доходів та витрат, проте існує багато факторів, які можуть впливати на їх визначення, облік, аналіз та оподаткування. Наприклад, різні методи обліку витрат, правила визначення доходів, врахування резервів та інших обов'язкових витрат, практичні особливості господарювання підприємства та інші можуть призводити до різних результатів.

Теоретичні й практичні засади сутності, значення, формування, обліку, аналізу, оподаткування та відображення фінансових результатів у звітності досліджували такі науковці, як К.В. Безверхий, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Р.В. Скасюк, В.В. Євдокимов, В.П. Мазур, Т.О. Мулик, О.О. Осадча, Н.В. Гудзь, Л. М. Пилипенко, А.С. Лисюк, С.Ф. Легенчук, М.Р. Лучко, Т.М. Садикова, Г.М. Назарова, С. В. Свірко, В. В. Сопко, , О.А. Подолянчук, , Я.П. Іщенко, Л.М. Яременко та інші. Попри високий рівень досліджень авторів, й надалі залишаються відкритими питання щодо відображення фінансових результатів і обліку, аналізу та звітності конкретного підприємства, із врахуванням особливостей його практичної діяльності.

Мета роботи полягає у систематизації та вивченні особливостей обліку, аналізу та оподаткування фінансових результатів, їх відображення у звітності підприємства, з врахуванням технологічних особливостей його діяльності.

Для досягнення поставленої мети основну увагу приділено вирішенню наступних завдань:

- дослідити трактування сутності поняття «фінансовий результат» для забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналіз;
- обґрунтувати механізм формування фінансового результату: вітчизняний та зарубіжний досвід;
- розкрити організаційно-методичні особливості відображення в обліку фінансових результатів;
- вивчити діючу практику оподаткування фінансових результатів підприємства, напрями вдосконалення;
- провести аналіз фінансових результатів діяльності перо-пухової фабрики та на основі отриманих результатів запропонувати шляхи подальшого їх удосконалення.

Об'єктом дослідження є існуюча система обліку, аналізу та оподаткування діяльності ТОВ «Біллірбек Україна перо-пухова фабрика».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні проблеми обліку, аналізу та оподаткування фінансових результатів підприємства.

Методи дослідження. Методичною основою дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв'язку. У роботі було використано загальнонаукові методи дослідження: моделювання, аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, порівняння, математичні методи.

Інформаційним забезпеченням для застосування зазначених вище методів дослідження слугували показники фінансово-господарська діяльність підприємства. У процесі дослідження було вивчено й проаналізовано погляди

вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, законодавчі акти з питань обліку, аналізу та оподаткування фінансових результатів за сучасних умов.

Наукова новизна одержаних результатів. Основні положення, що формують наукову новизну результатів роботи, полягають у детальному вивченні методики формування фінансового результату, враховуючи види діяльності господарюючого суб'єкта; обліку витрат, їх класифікації та обліку доходів; а також з метою підвищення ефективності, справедливості, прозорості й посилення конкурентоспроможності, економічного зростання, запропоновано ряд дій для удосконалення адміністрування податку на прибуток в нашій країні

Практичне значення одержаних результатів. Застосування на практиці запропонованих рекомендацій слугуватиме підвищенню ефективності та результативності формування, обліку, аналізу та оподаткування фінансових результатів підприємства з урахуванням національних особливостей та специфічних аспектів практичної діяльності перо-пухової фабрики.

Інформація про апробацію результатів роботи та власні публікації

Основні положення та висновки дослідження було представлено та обговорено на конференціях: XIV студентській науково-практичній конференції «Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку економіки України» (м.Чортків, 17 травня 2024р.) та XV студентській науково-практичній конференції «Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку економіки України» (м.Чортків, 20 листопада 2024р.). На їх основі опубліковано та оприлюднено тези доповідей: «Доцільність використання аналізу фінансового стану підприємств у час війни», «Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності промислового підприємства».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Обсяг кваліфікаційної роботи 43 сторінки. Робота містить 5 таблиць, 4 рисунки та 4 додатки. Список використаних джерел складається з 43 найменувань поданих на 4 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

1.1. Тракткування сутності поняття «фінансовий результат» для забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналізу

Діяльність суб'єктів господарювання з давніх часів направлена на основну мету – приносити користь. Поняття корисності має різне сприйняття людством, в залежності від багатьох факторів, які можна об'єднати у дві групи: суспільна та індивідуальна користь по відношенню до конкретної людини. Із розвитком державності сформувалися ряд понять загальної, суспільної, громадської корисності, яка характеризується економічними, соціальними потребами. Проте, отримання суспільної корисності прямо пропорційно пов'язане і з отриманням індивідуальної.

З розвиток підприємництва та комерціалізації діяльності суспільства поняття корисності отримало економічне забарвлення. Сьогодні будь-які дія направлена на отримання економічної корисності. Відповідно, діяльність кожного суб'єкта господарювання формується з головної метою – отримати позитивну економічну користь, що забезпечується фінансовим результатом від ведення цієї діяльності.

Фінансовий результат відображає фінансовий ефект від господарської діяльності за певний період часу, сприяє визначити рівень ефективності роботи та демонструє, чи змогло підприємство працювати прибутково. Він надає можливість сформувати базу знань та даних для планування та управління фінансовими потоками та допомагає визначити, чи досягнуто суб'єктом господарювання встановлених фінансових цілей.

Головне значення фінансових результатів для держави полягає в забезпеченні зміцнення бюджету країни та позитивному впливі на

інвестиційну привабливість промисловості та підприємств, комерційну діяльність та ділову активність тощо.

Фінансові результати є основою для прийняття ефективних релевантних рішень щодо фінансової стратегії компанії. З його допомогою менеджери визначають котрі вектори діяльності підприємства є прибутковими, а котрі доцільно скоригувати. Позитивні фінансові результати можуть підвищити довіру до суб'єкта господарювання зі сторони зовнішніх зацікавлених сторін як-от інвестори, контрагенти по бізнесу, кредитори чи урядові органи. Тобто він підвищує економічну привабливість компанії серед її стейкхолдерів.

Отже, отримання позитивних фінансових показників компанією має важливе значення та допомагає у визначенні фінансового стану, його ефективності та сформувані перспективи на майбутнє. Це важливий показник, який використовуються для обліку, оподаткування оцінки та аналізу фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Актуальність значення поняття фінансового результату зумовило виникнення численної кагорти дискусій серед науковців усього світу. Перші розуміння цього поняття трактувалися через призму валового доходу, що враховуючи індивідуалістичну систему розподілу того часу, розумівся у формі трьох категорій: дохід від праці, дохід від землі, від капіталу. згодом поняття фінансового результату трактували як «інструмент порівнянності доходів та витрат» (Н. Ю.Мардус, С. В.Брік, Ф.Ф. Буțineць,) [4; 19], як механізм для визначення збитку або прибутку (М.І.Скрипник) [35], як показник, що визначає стан підприємства (І.В.Нагорна, В.О.Бондаренко) [23], як основа економічного розвитку підприємства (Л. М. Яременко, К.В. Авдалян) [36] тощо (Додаток А).

Аналізуючи дослідження вчених щодо розуміння поняття «фінансовий результат» можемо узагальнити, що усі вони розкривають сутність поняття з різною метою по відношенню до діяльності підприємства та з метою

формування цілей забезпечення отримання інформації, яка здійснюється через механізми бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу, оцінки.

Фінансовий результат при формуванні інформації для цілей обліку розглядається як співвідношення доходів та витрат для визначення прибутку (збитку) конкретного суб'єкта господарювання в залежності від виду його діяльності. Отримані значення мають не тільки продемонструвати прибутковість чи збитковість підприємства, а допомагають виконати головні функції обліку – забезпечити інформативність та контроль.

Для забезпечення цілей оподаткування розуміння фінансового результату базується на категоріях «прибуток» та «збиток», а також механізмах їх формування для правильності та об'єктивності визначення в майбутньому податку та його адміністрування.

Для забезпечення цілей аналізу фінансовий результат розглядається як джерело формування показників про фінансовий стан суб'єкта господарювання, де на основі математичних обрахунків здійснюють можуть сформувати графічні та табличні результати діяльності підприємства, у різних проявах та значеннях. Отримані результати є важливою ланкою для управлінського персоналу, ба допомагають оцінити об'єктивний стан справ та спрогнозувати майбутні рішення.

Узагальнюючи мету визначення фінансового результату, можемо ствердити, що її пов'язують із формуванням категорій прибутку/збитку в результаті співставності доходів і витрат підприємства. Їх значення та рівень з економічної точки зору залежить від ряду чинників, як-от місткість та умови ринку, економічні умови діяльності бізнес-структури, платоспроможність клієнтів, контрагентів, державне регулювання, що проявляється через механізми адміністрування податків.

Особливість отримання прибутку для суб'єкта господарювання відкриває чимало позитивних аспектів, як-от: дозволяє розподілити правильної кошти на розвиток підприємства, забезпечує гарантування сплат податків, дозволяє виконати відповідні соціальні зобов'язання перед своїми

працівниками, виступає яскравим індикатором кредитоспроможності та конкурентоспроможності бізнес-структури, враховуючи умови сталості, а то й росту самого прибутку.

Досліджуючи сутність фінансового результату для цілей обліку, оподаткування та аналізу доцільно розглянути його характеристики, розуміючи під ним саме поняття прибуток (рис. 1.1).

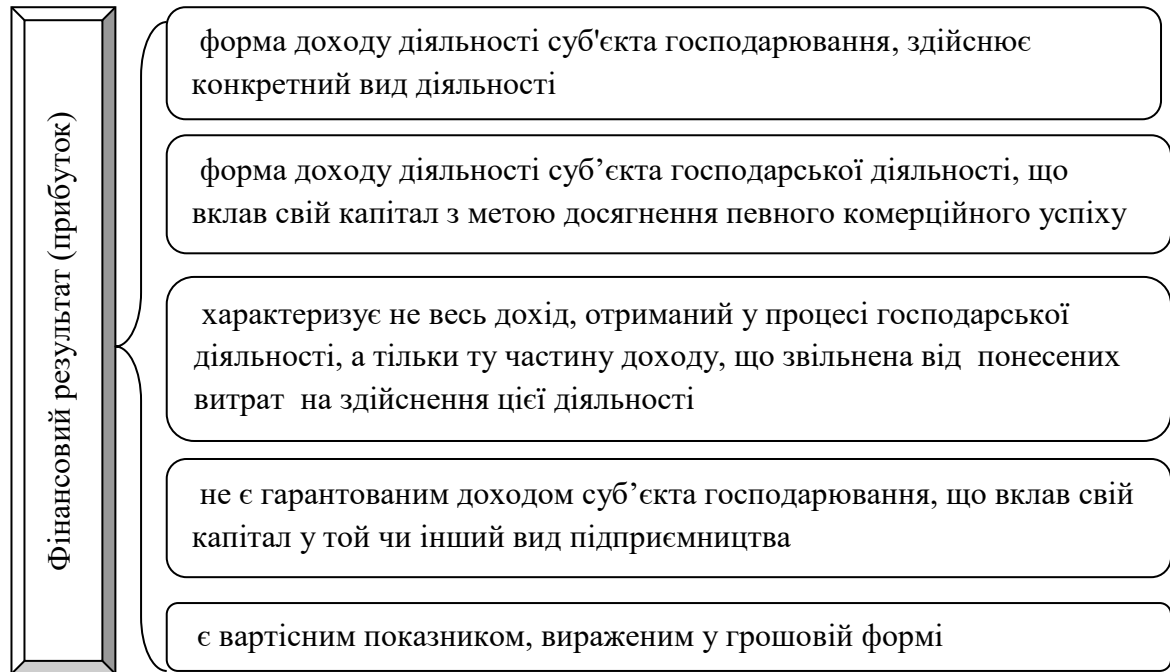

Рис.1.1. Система характерні ознаки сутність фінансового результату

Джерело: Сформовано автором на основі [22]

Таким чином, прибуток є категорією, що визначається у тільки грошовому вимірнику, визначається окремо за кожним видом діяльності (адже не в усіх фірмах чи підприємствах, можуть бути види діяльності, від яких вони отримуються прибуток); взаємозв'язок із дефініцією капіталу дозволяє встановити середня значення оцінки функціонуючого капіталу; загалом розраховується як залишковий показник між витратами та доходами діяльності і показує виключно успішний результат ведення бізнесу. Тобто прибуток можна визначити як «плата за ризик», що виникає в процесі ведення господарської діяльності бізнес-структурою.

Визначення та пояснення поняття «збиток» зустрічаються у професійній літературі дуже рідко. На нашу думку, причиною є протилежний зміст цього до поняття до категорії «прибуток», хоча обидві вони є наслідком визначення фінансового результату. Збиток є своєрідною антитезою до прибутку, а методика його розрахунку ідентична методиці визначення позитивного результату діяльності. Іншими словами, збитки є різницею між доходами і витратами організації тільки результат розрахунку має від’ємне значення.

Для забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналізу фінансовий результат (прибуток) класифікують за різними ознаками.

Так, для обліку з метою розрізнення та обґрунтування особливостей діяльності суб’єкта господарювання його поділяють на прибуток від операційної діяльності, звичайної діяльності, від фінансової діяльності та від інвестиційної діяльності. Враховуючи основний вид господарювання підприємства його класифікують на прибуток від реалізації товарів, робіт чи послуг, що є головним і відображається вквєдом підприємства та позареалізаційних операцій.

Для забезпечення цілей оподаткування фінансовий результат класифікують на дві категорії: прибудов до оподаткування та чистий сукупний дохід. Перший формується із сумарного значення фінансових результатів усіх видів діяльності підприємства, а останній – як його різниця із сумою податку на прибуток.

Для забезпечення цілей аналізу та управління окрім наведених класифікаційних елементів, виділяють балансовий (валовий), маржинальний та чистий прибуток суб’єкта господарювання. Характерністю балансового прибутку є те, що його сума визначається різницею між чистим доходом від операційної діяльності та постійними і змінними операційними витратами. Особливістю розрахунку маржинального фінансового результату є визначення різниці між чистим доходом від операційної діяльності та тільки змінними витратами.

Під час аналізу фінансового результату також розрізняють високий, нормальний і низький прибуток. Нормальним прибутком вважається такий рівень фінансового результату, за якого рівень доходу покриває повністю усі внутрішні та зовнішні поточні витрати і ще залишається надлишок. Відповідно високий та низький рівень визначається від даної точки у сторону зростання чи спадання.

Отже, фінансовий результат діяльності суб'єкта господарювання залежить від різниці витрат і доходів і виступає у формі прибутку/збитку. В залежності від цілей забезпечення його класифікують за різними ознаками.

1.2. Механізм формування фінансового результату: вітчизняний та зарубіжний досвід

Механізм формування та розрахунку фінансового результату у вітчизняній практиці обліку, оподаткування та аналізу здійснюється у відповідності до чинних нормативних документів, зокрема НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [25]. Відповідно до цього документу інформація щодо визначення фінансового результату діяльності суб'єкта господарювання повинна розкриватися у звітності підприємства, а саме у формі 2 «Звіт сукупний дохід (фінансовий результат)». Даний нормативний документ рекомендує у цьому звіті розкривати інформацію «про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період» [25].

Таким чином, розрахунок визначення фінансового результату (прибутку/збитку) здійснюється порівнянням категорій витрат і доходів.

Механізм визнання та формування доходів регулюється НП(С)БО 15 «Дохід». У цьому документі прописані основні норми, за якими суб'єкту господарювання надається право зараховувати отримані надходження до категорії доходу. Особливо наголошується, що особисті доходи керівника чи

працівників не відносять до доходів діяльності бізнес-структур. Так, відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід» дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (крім внеску учасників) за умови, якщо оцінка доходу може бути достовірно визначена [26].

У науковій літературі дохід, отриманий від уживання економічних ресурсів (факторів виробництва), вчені іменують як факторний дохід. Враховуючи багатоваріантність діяльності суб'єктів господарювання загалом доходи поділяються та розрізняють за широкою номенклатурою. Та для формування фінансового результату їх об'єднують у групи: доходи отримані від ведення підприємством операційної діяльності, фінансові доходи, інвестиційні доходи та інші доходи отримані підприємством.

Особливості визнання та відображення витрат, які виникають у результаті діяльності бізнес-структури регулюється НП(С)БО 16 «Витрати». Відповідно до цього документу під витратами розуміють «зменшення економічних вигод у формі вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу капіталу власниками)» [27].

Для формування фінансового результату витрати також групують, як-от відображення собівартості продукції, відображення витрат на збут, адміністративних витрат, інших витрат операційної діяльності, фінансових та інвестиційних тощо. Таке групування здійснюється відповідно для забезпечення порівнянності між описаними категоріями.

Таким чином, фінансові результати являють собою різницю між загальним доходом компанії та загальними витратами. Таке перевищення забезпечує створення додаткової вартості. Додаткова вартість з'являється у формі збільшення вартості продукту стосовно витрат виробництва як накопичення усього заявленого капіталу.

На основі нормативних документів можемо сформулювати алгоритм формування фінансового результату діяльності підприємства, який обов'язково повинен бути відображений і звітності (рис. 1.2).

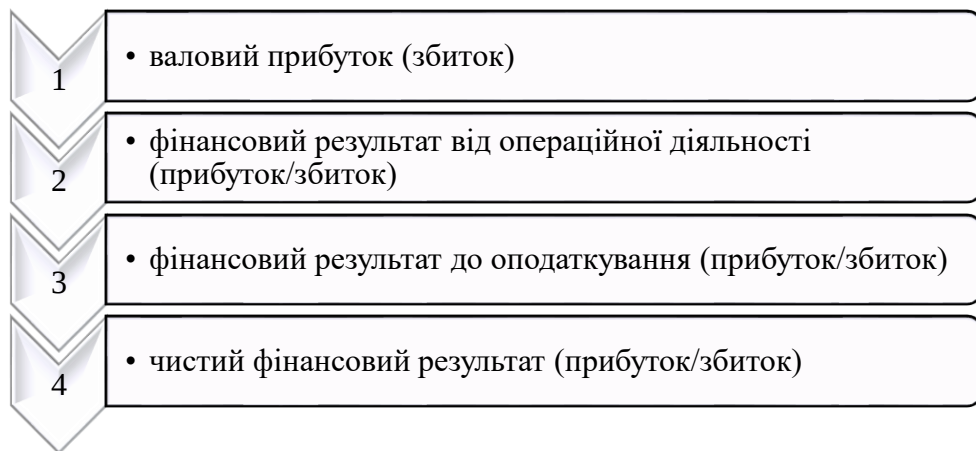

Рис. 1.2. Алгоритм розрахунку фінансового результату діяльності підприємства відповідно до чинних нормативних документів України

Джерело: Сформовано автором на основі [25;26;27]

На першому етапі алгоритму здійснюють розрахунок валового прибутку/збитку, для цього від отриманого підприємством сукупного доходу від реалізації продукції чи послуг віднімають суму собівартості проданої продукції. Відображення таких витрат повинно відповідати виключно тій продукції чи послуг, які збувалися у звітному періоді бізнес-структурою.

Другим кроком є визначення фінансового результату від операційної діяльності суб'єкта господарювання. Його методика супроводжується такими обрахунками: до отриманого валового прибутку/збитку додають інші операційні доходи та віднімають суми усіх операційних витрат (витрат на збут, адміністративних та інших операційних витрат).

Розрахунок фінансового результату до оподаткування є третім етапом, під час якого спочатку до триманої суми додають фінансові доходи і віднімають фінансові витрати, а потім додають інвестиційні доходи за мінусом інвестиційних витрат та додають суму інших доходів за мінусом інших витрат.

На останньому етапі від отриманого значення прибутку чи збитку віднімають суму податку на прибуток з допомогою такого розрахунку знаходять значення чистого фінансового результату (сукупного доходу).

Зарубіжні системи бухгалтерського обліку визначення фінансових результатів показують через призму відображення ефективного використання капіталу, вкладеного власниками. Прибуток розглядається не з позиції його положення в процесі розширеного відтворення, а по терміну повернення вкладених у нього коштів (безповоротному і зворотному).

Загалом у світовій практиці можна узагальнити наступні методики формування фінансового результату діяльності бізнес-структур:

- за базу розрахунку беруть формулу балансу, коли різниця між власними капіталом та зобов'язаннями дорівнює активу;
- метод «витрати – випуск»;
- як розрахунок зміни вартості чистих активів на кінець та початок звітного періоду.

Для реалізації розрахункових операцій за наведеними методиками у робочих планах рахунків пропонуються різні моделі, які залежать та взаємопов'язанні зі структурою відповідної звітності. Цікавим є факт, що отримані фінансові результати, які розраховані наведеними методиками будуть мати відхилення та різнитися між собою.

Особливості використання відповідними країнами наведи методи та перелік показників, які при цьому використовуються наведено у додатку В.

Французькі підприємства в основу розрахунку фінансових результатів використовують інформація із обліку та фінансових структур і можуть обрати один із двох алгоритмів:

1) формуючи обліковий рахунок, у якому дебетують суми споживання (витрати) компаній, а кредитують – реалізацію (випуск) товарів, продукції чи наданих послуг.

2) лінійний підрахунок, за цього методу випуск продукції чи товарів, які містять суму «минулих» витрат співставляється із загальною сумою новоствореної вартості цих продуктів чи товарів.

До підрахунку загального фінансового результату долучаються витрати підприємств, що групуються за такими категоріями: фінансові, надзвичайні та експлуатаційні. Останні відносяться до статуту суб'єкта господарювання. Особливим та відмінним від вітчизняної практики є використання французькими підприємствами категорії надзвичайної діяльності. сюди відповідно до міжнародного законодавства належать довгострокові операції (2- 5 років) [8].

Алгоритм формування фінансових результатів за методикою «витрати-випуск» має доволі складний розрахунок, який містить кілька кроків: спочатку потрібно за даними обліку провести тоні обчислення новоствореної вартості готової продукції, далі здійснюється формування матриці «витрати-випуск», на наступному етапі з допомогою створеної матриці здійснюється формування фінансового результату без усяті фактичної собівартості продукції, яка призначена для збуту.

Привабливим і особливим є досвід ведення обліку в США, сутність якого полягає у спрямуванні обліку на оперативне визначення фінансового результату. Специфіка розрахунку пов'язана із тим, що за базу береться групування витрат за елементами при цьому формується додана вартість. Для зручності розрахунку у облікових планах рахунків США для витрат за елементами призначений окремий клас рахунків [18].

Головний принцип для визначення фінансового результату за методикою США є принцип реалізації. Головне гасло цього принципу, що для достовірності та правильної обрахунку прибутку дохід відображається у тому ж періоді, в якому він отриманий та має забезпечувати відповідний актив, який було створено для його отримання. Завершенням такої операції слугує складання регулюючого облікового проведення, в якому

відображають визнання дебіторської заборгованості на конкретну суму, яка ще не є отриманою, а також на суму отриманого доходу.

У Сполучених Штатах метою бухгалтерського обліку є визначення чистого прибутку відповідно до загальноприйнятих облікових принципів, відповідно до Кодексу оподаткування внутрішніх доходів є визначення оподатковуваного доходу та податкових зобов'язань відповідно до податкового законодавства США кожного штату [18].

Дослідивши облікові особливості формування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання в зарубіжних країнах може узагальнити, що вони дотримуються рекомендацій МСФЗ. Відповідно до цих нормативних актів, під доходом розуміють збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді надходження або збільшення корисності активів чи зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу [6].

Кожна країна визнає дохід відповідно до власних нормативних документів, але є два загальні аспекти: один полягає в тому, що сума доходу може бути чітко визначена і в результаті діяльності в майбутньому отримуються економічні вигоди. Що стосується витрат, представлення в кожній країні залежить від системи бухгалтерського обліку, яку використовує компанія: стандарт-кост або директ-кост, чи за принципів диференціації включення витрат у собівартість продукції.

Отже, світова практика демонструє, що як наслідок проведених операцій щодо визначення фінансових результатів формується збиток або прибуток. Прибуток є позитивним перевищенням доходів на витратами в результаті їх порівнянності, а збиток – навпаки, негативним (від'ємним) значенням. Визначення фінансових результатів у зарубіжних системах бухгалтерського обліку є однією з першорядних цілей, де кожна облікова система представлена власними особливості проведення даного процесу.

Висновок до розділу 1

Досліджуючи сутність категорію «фінансовий результат» діяльності підприємства ми з'ясували, що він може проявлятися у формі прибутку або збитку, і це залежить, що перевищує по сумі: витрати чи доходи підприємства. В залежності від забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналізу фінансові результати класифікують з врахування певних ознак. У роботі систематизовано характерні риси, які розкриваються сутність фінансового результату, зокрема те, що він відображається лише у грошовому вимірнику, є формою доходу від ведення конкретного виду діяльності бізнес-структурою, має тісний взаємозв'язок із дефініцією капіталу дозволяє встановити середня значення оцінки функціонуючого капіталу; загалом розраховується як залишковий показник між витратами та доходами діяльності і показує виключно успішний результат ведення бізнесу.

Методика розрахунку фінансового результату діяльності суб'єкта господарювання в нашій країні регулюється нормативними документами. Як-от НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 15 «Дохід», НП(С)БО 16 «Витрати». Рекомендації, які наведені у цих документах мають бінарне значення: з одного боку є добровільними, а іншого закріплені у затверджених державою формах звітності, особливо стосується форми 2 «Звіт про сукупний дохід». Для визначення фінансового результату витрати та доходи порівнюються у розрізі видів діяльності, які здійснює бізнес-структура: операційної, інвестиційної чи фінансової. І завершальним кроком в алгоритмі розрахунку є визначення чистого прибутку(збитку) шляхом мінусування податку з прибутку. У роботі досліджено визначення фінансових результатів у зарубіжних системах бухгалтерського обліку, що теж є однією з першорядних цілей. При цьому показано, що кожна облікова система представлена власними особливості та методику розрахунку проведення даного процесу.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-методичні особливості відображення в обліку фінансових результатів

Бухгалтерський облік є унікальною інформаційною системою управління і важливий для будь-якої компанії. Тому, безсумнівно, щоб судити про фінансові результати, необхідно точно візуалізувати фінансові результати, а бухгалтерський облік є важливою частиною фінансового менеджменту будь-якої компанії. Особливість побудови вітчизняного обліку полягає саме в організації та методиці відображення інформації про фінансові результати на бухгалтерських рахунках та відповідно її узагальнення у звітності кожного суб'єкта господарювання. Увесь механізм регулюється національними положеннями обліку, які розроблено у відповідності до міжнародної практики.

Бухгалтерський облік фінансових результатів розглядається як ключовий інструмент для оцінки фінансової стабільності та успішності підприємства. Важливе значення бухгалтерського обліку фінансових результатів відбувається в тому, що він надає можливість:

- визначити фінансові витрати підприємства в конкретний період.
- забезпечити документальне забезпечення фінансових звітів та їх відповідність бухгалтерським стандартам.
- відслідковувати прибуток та збитки, а також їх джерела.
- оцінити фінансовий результат у контексті податкових та регуляторних обмежень.

Вітчизняна облікова організаційна модель полягає у тому, що формування фінансових результатів відноситься до одного із предметів обліку – обліку за господарськими процесами. І відбувається та під час та/

або після процесу реалізації продукції. Дана практика через свою складність сьогодні рідко практикується малими підприємствами. А обов'язковою до виконання вона тим суб'єктам господарювання, які ведуть свою діяльність на базі загальної системи оподаткування.

Інформація про фінансові результати групується та узагальнюється на однойменному рахунку обліку 79 «Фінансові результати», відповідно до чинного Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу та зобов'язань підприємств. Як і кожен обліковий рахунок, рахунок 79 за будовою складається із двох протилежних сторін – дебетової та кредитової. Відповідно у дебет 79 рахунка закривають у формі списання усі витрати, які підприємством були здійснені у відповідному періоді. У кредит 79 рахунка закривають в рахунок списання усі доходи, суб'єкт господарювання отримав під час звітного періоду (рис 2.1).

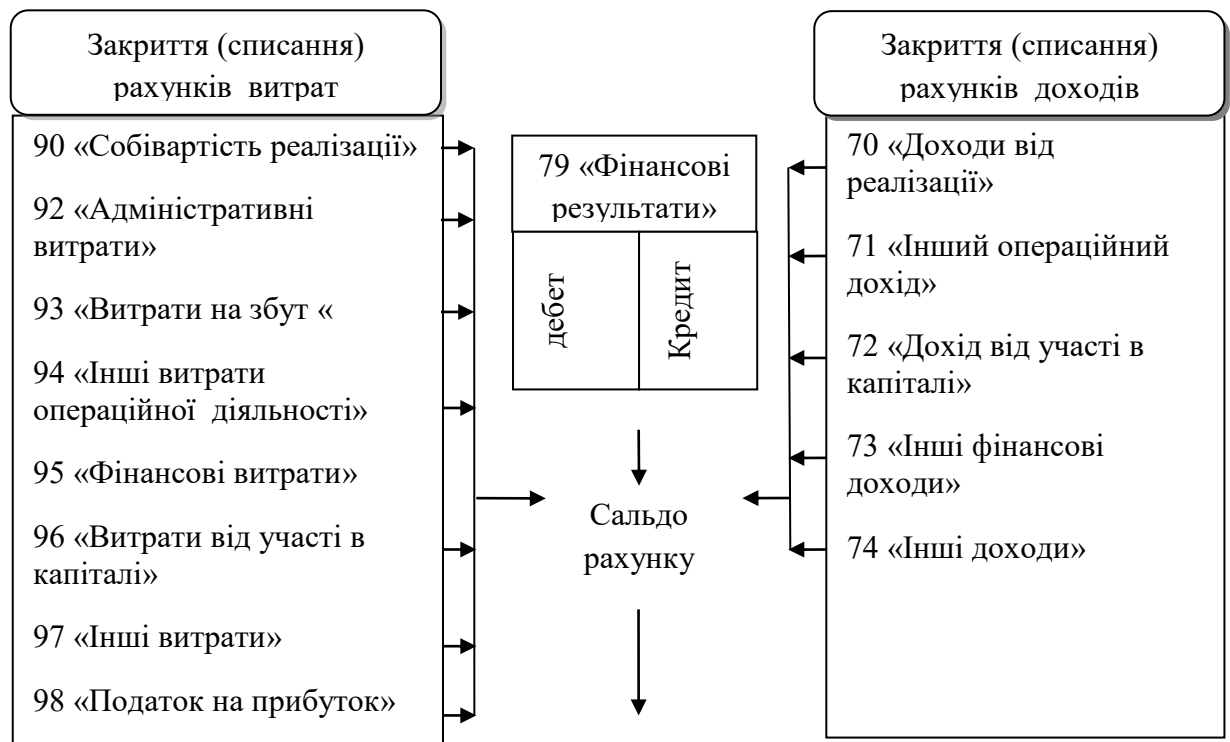

Рис 2.1. Методика формування фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку

Джерело: Сформовано автором на основі [32]

Формування фінансових результатів, як уже зазначалося рекомендується нормативними документами здійснювати відповідно до видів діяльності бізнес-структури. Для деталізації інформації рахунок 79 має три субрахунки:

791 «Результат операційної діяльності»;

792 «Результат фінансових операцій»;

793 «Результат іншої діяльності».

На першому здійснюється порівняння доходів та витрат від операційної діяльності, на другому відповідно – від фінансової і на третьому – від іншої діяльності.

Формування фінансового результату за субрахунком 791 здійснюється шляхом порівняння витрат які доходів від операційної діяльності, які закриття яких відображається відповідними проведеннями:

- Дт 791 Кт рахунків: 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності" – списання витрат;
- Дт рахунків 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід» Кт 791 – списання доходів.

Особливості при списанні доходів слід пам'ятати, що сума має бути скоригована на значення податку на додану вартість, який сформування в результаті операції збуту продукції чи наданні послуг.

Формування фінансового результату на субрахунку 792 здійснюється порівнянням у дебетовій стороні сум витрат, які попередньо списали з рахунків 95 «Фінансові витрати» та 96 «Втрати від участі в капіталі» в знак їх закриття та отриманих доходів у кредиті, що списали за рахунка 72 «Доходи від участі в капіталі».

Прибуток (збиток), розраховують від іншої звичайної діяльності на субрахунку 793 утворюється шляхом порівняння інших витрат (із закриття рахунка 97) та кредитор рахунків 73 «Доходи від інвестиційної діяльності» та 74 «Інші доходи».

Отримана сума в наслідок порівняння, якщо переважає дохід, підлягає оподаткуванню податком на прибуток у ставці 18%. Нарахований податок в обліку показують проведенням по дебету рахунка 98 «Податок на прибуток» та кредиту рахунка 64 «Розрахунки з бюджетом за податками та зборами». Згодом суму із рахунка 98 списують на фінансовий результат – рахунок 79. І після мінусування суми податку визначається чистий прибуток/збиток.

Після визначення фінансового результату виконується одна із двох бухгалтерських проведеннь для перенесення інформації на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»:

- Дт 79 Кт 44 – у випадку, якщо після порівняння отримано перевищення суми доходів, що засвідчує про отримання прибутку;
- Дт 44 Кт 79 – у оберненому випадку, коли уже спостерігаємо перевищення суми витрат, це свідчить про отримання збитку.

Оскільки механізм формування фінансових результатів та відображення їх в обліку залежить від категорій витрат і доходів, слід детальніше зрозуміти, яка інформація і за яких обставин відображається цими термінами та на яких рахунках.

Усі витрати, які виникають у підприємства, в обліку класифікують в залежності від способу їх віднесення на готову продукцію, на прямі та непрямі. До прямих витрат зараховують ті, котрі безпосередньо можна пов'язати із виробництвом продукції, зокрема: пряма заробітна плата робітників із відповідними нарахуваннями щодо ЄСВ, прямі витрати сировини, матеріалів, пали, запасних частин тощо, прямі витрати щодо використання електроенергії, прямі амортизаційні витрати та інші. В обліку для їх відображення використовують рахунок 23 «Виробництво», а залишок на початок чи кінець звітного періоду розуміють як результат незавершеного виробничого процесу.

Ісі інші витрати, які виникають у підприємства, відносяться до категорії непрямих витрат і в обліку відображаються на відповідних рахунках 9 класу.

Крім розподілу витрат на прямі та непрямі, у обліковій практиці використовують розрізнення витрат на основні та накладні. Ця класифікація пов'язана із чітким поділом витрат по відношенню їх до прямої основної діяльності суб'єкта господарювання. Так, витрати, які пов'язані із виробничим процесом, але за прямою ознакою не можуть бути віднесені на рахунок 23 зараховуються до складу рахунка 91 «Загальновиробничі витрати». Як приклад, заробітна плата обслуговуючого персоналу чи менеджерів нижньої ланки управління, витрати на обслуговування виробничого процесу та ряд інших. Особливістю цього рахунка, що у кінці звітної періоду він закривається одним із двох способів:

- якщо інформація зібрана на рахунку стосується змінних витрат, які частково можна пов'язати із конкретно виготовленою продукцією, то ці суми через метод розподілу зараховують до складу виробничої собівартості;

- якщо витрати, які зібрані на 91 рахунку є постійними і їх неможливо поєднати із конкретним продуктом, то їх суми закривають на рахунок 90.

Усі інші накладні витрати, в залежності від спрямованості відображаються на відповідних рахунках дев'ятого класу.

Усі доходи, які підприємство отримує від своєї діяльності як основної так і іншої, відображаються на відповідних рахунках 7 класу. Слід пам'ятати, що ця група рахунків формується за кредитовою першістю, тобто інформація яка має наростаючий характер відображається по кредиту, а списання цих доходів на фінансових результат – по дебету відповідно.

Отже, бухгалтерський облік фінансових результатів включає в себе процес реєстрації, накопичення, обробки та аналізу фінансової інформації, пов'язаної з прибутками, витратами, прибутковістю та іншими фінансовими показниками підприємства. Основна мета цього процесу – забезпечити достовірну та об'єктивну інформацію про фінансовий стан та результати діяльності компанії для прийняття управлінських рішень. Чинна практика формування фінансового результату та відображення інформації про нього в обліку маю свої особливості, і в першу чергу залежить від класифікації

витрат та їх приналежності до способу виробництва, постійного чи змінного характеру, видів діяльності суб'єкта господарювання.

2.2. Практика оподаткування фінансових результатів підприємства, напрями вдосконалення

Фінансовий результат для фізичних та юридичних осіб є провідним об'єктом оподаткування, як правило, підлягають адмініструванню лише податком на прибуток. При формування фінансового результату до оподатковуваного доходу долучаються усі понесені підприємством витрати та отримані ним доходи з усіх джерел без винятку. Державні органи податкових адміністрацій впроваджують спеціальні норми, положення та правила, щоб визначити, які елементи фінансового результату відносяться на витрати, а які з них підлягають оподаткуванню.

У нашій державі особливості та правила оподаткування регулюються Податковим Кодексом України, відповідно до якого фінансовий результат виступатиме як об'єкт оподаткування податком на прибуток у тому разі, якщо його сума буде менша ніж 40 мільйонів гривень, які суб'єкт оподаткування отримав протягом попереднього року. Перевищення отриманого доходу компанією, вказаної суми означає впровадження системи коригування фінансових результатів на зразок податкових різниць. Останні можуть по різному впливати на значення показника фінансового результату для цілей адміністрування податком на прибуток – або сприяти його зменшенню, або навпаки призвести до його збільшує.

Базою для обчислення оподатковуваного прибутку безпосередньо є категорія фінансові результати. Відповідно до ПКУ вона розраховується на основі усіх отриманих підприємством доходів. При цьому джерела походження враховуються не тільки вітчизняні, а й отримані за межами нашої країни [30, ст.. 135-137].

Сума самого податку визначається на основі затверджених податкових ставок. Сьогодні основною ставкою для нарахування податку на прибуток є ставка у розмірі 18%, але в залежності від приналежності підприємства до конкретної категорії, як платника податку, та особливостей його виду господарської діяльності діє певна диференціація щодо ставок (Додаток В).

Головною ознакою оподаткування прибутку є визначення часу здійснення його адміністрування. Відповідно до норм законодавства це відбувається саме у момент, коли дохід отримано в результаті реалізації, тобто повної передачі усіх ризиків, пов'язаних із товаром, а не тоді, коли грошові кошти отримані. Доприкладу, для цілей оподаткування дохід від реалізації буде визнано безпосередньо під час збуту, навіть якщо платіж планується отримати пізніше.

Відповідно до ПКУ платниками сплати податку на прибуток є як резиденти так і нерезиденти України, які провадять свої підприємницьку діяльність. Щодо юридичних осіб винятки становлять тільки для тих, хто за власним бажанням звернувся до податкових органів і на підставі поданої заяви обрав спрощену форму оподаткування. До винятків, які не сплачують податок на прибуток, відповідно до чинного законодавства, відносять: (рис. 2.1).

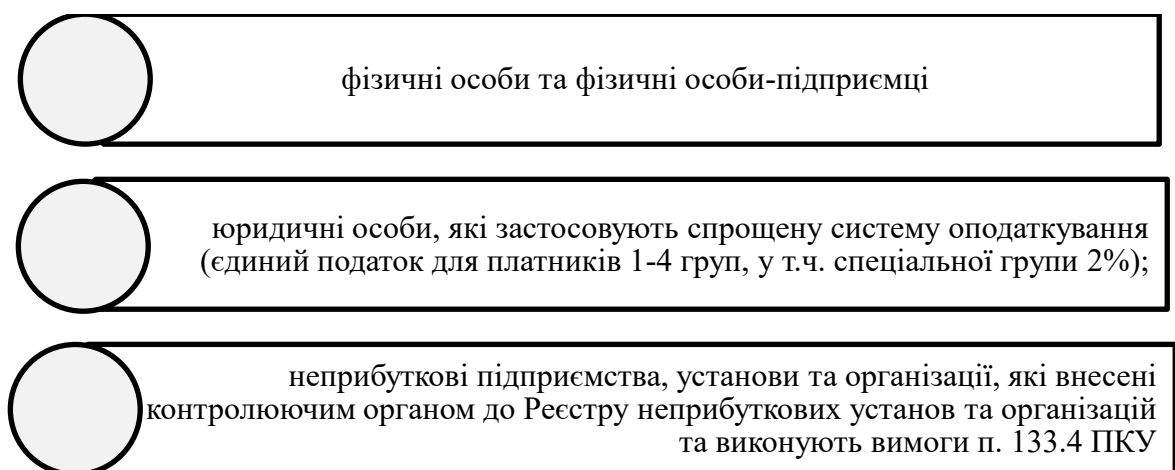

Рис. 2.1. Перелік категорій, які не підлягають оподаткуванню податком на прибуток відповідно до ПКУ

Джерело: Сформовано автором на основі [30]

Податок на прибуток має виключно грошове вираження і перераховується платниками податку, як авансовий платіж, щокварталу. Особливістю його сплати полягає в тому, що суб'єкт господарювання, чи юридична чи фізична особа, самостійно розраховує суму податку, орієнтуючи на свій середній прибуток отриманий попереднього кварталу. Такі норми сплати дотримуються для першого, другого та третього кварталу, сплату здійснюють до 20 числа. У четвертому кварталі платіж розраховується методом коригувань, тобто розраховується повна сума доходу за весь рік діяльності підприємства, обчислюється сума податку та змінюється на уже сплачений протягом дев'яти місяців податок. Перерахунок отриманої суми здійснюється на початку наступного року.

Для звітування в податкові органи подається суб'єктом господарювання податкова декларація, термін подачі річної декларації протягом 40 календарних днів, що настають після звітного періоду.

Зарубіжний досвід оподаткування фінансових результатів характеризується застосуванням різних ставок податку. Вони різняться в залежності від відповідної податкової юрисдикції, юридичної структури компанії та головне – від характеру отриманого доходу. Деякі системи оподаткування мають прогресивні ставки податку, тобто це коли вищі ставки застосовуються до вищих рівнів доходу, який підлягає адмініструванню. Уряди різних країн повсякчас запроваджують податкові пільги з метою заохочення та сприяння певної поведінки суб'єкта господарювання. Приміром, сприяння інвестуванню у новітні розробки та дослідження або уведення екологічно чистих методів. Податкові пільги та податкові кредити можуть бути доступні для зменшення податкових зобов'язань, пов'язаних з певною діяльністю.

З метою оптимізації фінансових результатів з позиції їх адміністрування податком на прибуток, платники податків часто здійснюють податкове планування, включаючи структурування операцій,

доступні відрахування та планування ефективного з точки зору оподаткування використання ресурсів.

Юридичні та фізичні особи-підприємці повинні чітко розуміти сутність фінансових результатів як об'єкта адміністрування податком на прибуток. Це важливо з кількох причин:

по-перше, щоб не порушувати чинне податкове законодавство;

по-друге, для прийняття релевантних обґрунтованих фінансових рішень;

по-третє, для виконання своїх податкових зобов'язань.

Розуміння важливості такого оподаткування має чималу роль у ширшому контексті облікової, фіскальної та економічної політики суб'єкта господарювання.

Нині процеси, які генерують фінансові результати (як і більшість сучасних процесів), здійснюються в контексті діджиталізації та цифрової трансформації, що породжує нові вимоги до стереотипів стандартизації.

Удосконалення адміністрування податку на прибуток в Україні потребує введення дій, які сприятимуть підвищенню ефективності, справедливості та прозорості, а також допомагатимуть посиленню конкурентоспроможності та економічному зростанню.

Наведемо основні із них:

- впорядкування, оптимізація та спрощення податкового законодавства з метою вповільнити складність для національних бізнес-структур. Прості, зрозумілі та чіткі для розуміння правила допомагають компаніям усвідомити свої податкові зобов'язання, дозволяють зменшити витрати на дотримання законодавства та полегшують правозастосування;

- коригування та перегляд корпоративних податкових ставок для підтримки міжнародної конкурентоспроможності. Такі податкові ставки заохочують бізнес працювати в офіційній економіці, стимулюють економічне зростання та залучають іноземні інвестиції;

- з метою залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій доречно впровадити цільові інвестиційні стимули. Для певних регіонів чи галузей застосування таких стимулів, як-от зниження рівня податкових ставок, прискорена амортизація, податкові пільги та кредити допоможуть покращити не тільки розвиток конкретного суб'єкта господарювання, а й економіки в цілому;

- гармонізація до міжнародних стандартів вітчизняного законодавства, зокрема до рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку ОЕСР, зменшить подвійне оподаткування, підвищить узгодженість та покращує дотримання іноземного податкового законодавства;

- зміцнення правил трансфертного ціноутворення з метою забезпечити справедливе ціноутворення в угодах із пов'язаними сторонами та запобігти уникненню сплати податків. Чіткі зрозумілі вимоги та інструкції до документації зменшать кількість суперечок і підвищать відповідність вимогам законодавства;

- заохочування застосування угод про попереднє ціноутворення між податковими органами та платниками податків. Такі угоди сприяють визначеності у ціноутворенні певних операцій, конкретних транзакцій, та при цьому зменшують можливість спорів й невизначеність у відносинах;

- інвестування у навчання та новітні цифрові технології для у роботу податкових органів з метою посилення їхню здатності моніторити забезпечувати та контролювати дотримання податкового законодавства. Ефективність роботи може підвищитися за допомогою використання цифрових платформ подання аналітики даних та податкових декларацій ;

- вживання заходів для боротьби з ухиленням від сплати податків, включаючи співпраці з міжнародними партнерами, посилення обміну інформацією та посилення моніторингу високоризикованих операцій. У свою чергу посилення штрафів за ухилення від сплати податків може діяти як стримуючий фактор;

- залучення податкових спеціалістів, бізнес-структур та інших зацікавлених сторін до розробки, опрацювання чи перегляду податкової політики. Такі дії згарантують справедливість, практичність системи оподаткування прибутку підприємств та покажуть її відповідність основним вимогам та потребам бізнес-середовища.

Таким чином, реалізація наведених заходів в Україні допоможе створенню більш сприятливої та ефективної та для системи бізнесу методології оподаткування прибутку суб'єктів господарювання. Це забезпечить дотримання чинних норм податкового законодавства, залучення інвестицій та економічне зростання. Важливо знайти баланс між підтримкою бізнесу та адміністрування податків, а також дозволити суб'єктам господарювання здійснювати свій справедливий внесок у сферу державних фінансів.

Висновок до розділу 2

Фінансовий результат як особлива категорія має свою організації та методику відображення в обліку, яка регламентується чинним нормативним законодавством. Для обліку використовують однойменний рахунок 79, де у дебеті збираються усі витрати, а у кредиті відображають отримані бізнес-структурою доходи. Далі шляхом порівняння сум визначаються рівень отриманого прибутку, або збитку. У роботі детально описано методику формування фінансового результату, враховуючи види діяльності господарюючого суб'єкта. Приділено увагу обліку витрат, їх класифікації та обліку доходів. Адже чинна практика формування фінансового результату та відображення інформації про нього в обліку мають свої особливості, і в першу чергу залежить від класифікації витрат та їх приналежності до способу виробництва, постійного чи змінного характеру, видів діяльності суб'єкта господарювання.

Вітчизняна практика оподаткування фінансових результаті полягає у адміністрування податку на прибуток, який розраховується в основному за ставкою 18%, яке для певних категорій осіб є диференціація. Базою оподаткування виступає розрахований за даними бухгалтерського обліку фінансовий результат до оподаткування. При розрахунку враховують усі джерела походження платника податку, навіть ті, які вони отримують з-за меж нашої країни. Особливості нарахування, сплати та звійтування регулюються ПКУ. З метою підвищення ефективності, справедливості та прозорості, а також посилення конкурентоспроможності та економічного зростання, в роботі запропоновано ряд дій для удосконалення адміністрування податку на прибуток в нашій країні. Реалізація наведених заходів, на нашу думку, допоможе створенню більш сприятливої та ефективної та для системи бізнесу методології оподаткування прибутку суб'єктів господарювання. Це забезпечить дотримання чинних норм податкового законодавства, залучення інвестицій та економічне зростання. Важливо знайти баланс між підтримкою бізнесу та адміністрування податків, а також дозволити суб'єктам господарювання здійснювати свій справедливий внесок у сферу державних фінансів.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Успішне функціонування підприємства на ринку запорука ефективної роботи працівників та усіх дотичних до його господарської діяльності. Щоб річко розуміти напрями за якими слід продовжувати діяльності менеджерам потрібна якісна, точна, зрозуміла та обґрунтована інформація. Таку інформацію можна отримати в результаті проведення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання, яка зібрана формі відповідних показників, коефіцієнтів. Отримана інформація інтерпретується у зручні наглядні форми таблиць, графіків та діаграм, що дає змогу забезпечити керівний склад підґрунтям для прийняття в майбутньому доречних, потрібних та головне вчасних рішень.

В класичному розуміння під терміном аналіз сприймається засіб пізнання предметів і явищ навколишнього середовища, заснований на розчленовуванні цілого на складові частини і вивчення їх у всьому різноманітті зв'язків і залежностей. Аналіз фінансових результатів діяльності бізнес-структур передбачає комплексний підхід до встановлення та розрахунків важливих економічних та фінансових показників господарювання будь-якої бізнес одиниці.

З методичної сторони проведення аналізу фінансових ресурсів діяльності суб'єктів господарювання складається із трьох частин: аналізу доходів та витрат, аналізу прибутку та аналізу фінансового стану (Додаток В).

Отримані показники прибутку дозволяють розрахувати оцінку відповідно до основних видів діяльності підприємства, тобто операційної, фінансової та іншої. Сьогодні надзвичайну діяльність, нажаль, не беруть до уваги.

Аналіз фінансових показників у науковому розумінні розрізняють в залежності від їх мети значення на внутрішній (внутрішньогосподарський) та зовнішній.

Головні завдання, які вирішує зовнішній аналіз є: аналіз фінансової стійкості, оцінка майнового становища суб'єктів, їх платоспроможності та ліквідності фірм, аналіз ефективності вкладеного капіталу тощо. Джерелами проведення такого роду аналізу є публічна фінансова звітність суб'єктів господарювання.

Метою внутрішнього аналізу є ґрунтовно вивчення причин, які мають вплив на ефективність використання оборотних та необоротних ресурсів, доцільність та взаємозв'язок між елементами формування вартостей усіх рівнів щодо виробництва і реалізації продукції, а також на рівень та фінансового стан компанії, її прибутковості. Проведення виконання внутрішнього аналізу можна на сформованій базі даних, джерелом котрих є внутрішні звіти підприємств, звіти про виробничі та поточні плани, бухгалтерська інформація, інформація що містить комерційну таємницю фірми.

Використовуючи публічну звітність ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» проведемо зовнішній аналіз фінансової діяльності цього підприємства за такими етапами:

1 аналіз структури витрат та доходів фабрики за останні три роки та їх зміни у динаміці;

2 аналіз показників прибутковості:

- аналіз наявного прибутку та його динамічні зміни в продовж періоду;
- аналіз платоспроможності та ліквідності компанії;
- аналіз рентабельності фабрики.

Проаналізуємо стан показників доходів і витрат підприємств, від яких залежить рівень фінансового результату фабрики, використовуючи дані із другою форми звітності «Звіту про сукупний дохід» (табл.3.1 та 3.2)

Таблиця 3.1

**Структура витрат ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика»
за період 2021-2023 рр.**

Показник	2021р.		2022р		2023 р.	
	Сума, тис. грн	%	Сума, тис. грн.	%	Сума, тис. грн.	%
Собівартість реалізованої продукції	29972	72,7	43314	69,7	39423	71,1
Адміністративні витрати	5942	14,4	7201	11,5	7416	13,3
Витрати на збут	2657	6,5	5809	9,5	5965	10,1
Інші операційні витрати	2619	6,4	5757	9,3	2672	5,5
Фінансові витрати	-	-	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-	-	-
Разом	41190	100	62081	100	55476	100

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

Аналіз динаміки витрат підприємства за 2021-2023 роки показав їх коливання. У 2022 році рівень витрат підприємства сягнув позначки у 62084 тис.грн., що на 20891 тис.грн. більше ніж у попередньому році. Уже в наступному 2023 році витрати скоротилися до рівня 55476 тис.грн, тобто на 6608 тис.грн. у порівнянні з попереднім роком.

Вплив на такі коливання має показник із найбільшою часткою у їх структурі – собівартість реалізованої продукції (більше 70%). Рівномірні частки витрат припадають на статті витрат на збут (6,5%-10,1%) та інші витрати (5.5% - 9,3%).

Однак останні протягом періоду мали у значний зріст у 2022 році, а у 2023 р. скоротилися на 156 тис.грн. щодо витрат на збут, то вони постійно зростають : на 1259 тис.грн. у 2022 та на 215 тис.грн у 2023 р. Таке ж постійне зростання спостерігаємо і за адміністративними витратами на 13342 тис.грн та 3891 тис.грн. відповідно. Найбільший їх приріст був у 2022 році на 3 %.

Проаналізуємо рівень та динаміку доходів, їх структуру у ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Структура та динаміка отриманих доходів
ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» за 2021-2023рр.

Показник	2021 р.		2022 р.		2023 р.	
	Сума, тис. грн.	%	Сума, тис. грн.	%	Сума, тис. грн.	%
Дохід від реалізацій товарів, робіт та послуг	39453	92,3	66795	97,9	58793	97,3
Фінансові доходи	-	-	-	-	-	-
Інші доходи	3140	7,7	1432	2,1	1662	2,7
Всього	42593	100	68227	100	60455	100

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

Із проведеного аналізу, бачимо, що підприємство ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» протягом досліджуваного періоду отримало тільки дохід від реалізації продукції та іншого роду операційні доходи. Значення цих показників коливаються. Зокрема, лохів від реалізації продукції у 2022 році зріс на 27342 тис.грн., тоді як у 2023 році зменшився на 8002 тис.грн. інші доходи навпаки, зменшилися у 2022 році на 1708 тис.грн. та у 2023 році зросли на 230 тис.грн.

Наступним кроком – проаналізуємо динаміку отриманого підприємством ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» за 2021-2023 рр. прибутку (табл.3.3).

Таблиця 3.3

Динаміка отриманого прибутку
ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» за 2021-2023рр (тис.грн)

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
				2022/2021	2023/2022
Валовий прибуток	9481	23481	19370	14000	4111
Прибуток від результатів операційної діяльності	1403	6146	4979	4743	1167
Прибуток від результатів фінансової діяльності	-	-	-	--	-
Фінансовий результат до оподаткування	1403	3143	4979	3907	9571
Податок на прибуток	273	1109	899	836	210
Чистий фінансовий результат	1130	5037	4080	3907	9571

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

Найбільший прибуток підприємство отримало у 2022 році у сумі 5037 тис.грн. наступного року він скоротився на 957 тис.грн. і становив 4080 тис.грн. За аналізований період рівень прибутку мав найменше значення у 2021 році – 1130 тис.грн. Відповідно у 2022 році підприємство сплатило найбільший податок з прибутку у сумі 1109 тис.грн.

Наступним етапом проведення аналізу фінансових результатів є визначення показників платоспроможності та ліквідності (табл.3.4).

Таблиця 3.4

Розрахунок показників ліквідності та платоспроможності

ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика»

№	Показник	2021 р.	2022р.	2023 р.	Відхилення		
					2022-2021рр.	2023-2022рр.	2023-2021рр.
1.	Коефіцієнт покриття	2,66	1,67	1,98	-0,99	0,31	-0,68
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,94	0,60	0,86	-0,34	0,26	-0,08
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,49	0,23	0,13	-0,26	-0,10	-0,36
4.	Коефіцієнт забезпечення власними коштами	1,14	0,41	0,50	-0,73	0,09	-0,64
5.	Чистий робочий капітал (тис.грн.)	12973	13846	20242	873	6396	7269

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

За загальною оцінкою ліквідності активів ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» у 2021 році покрито 2,66 одиниці поточних активів на 1 грн., згодом у 2023 р. спостерігаємо падіння цього показника на 0,99 по відношенню до 2022 року та на 0,68 по відношенню до 2021 року.

Якісні показники оборотних активів ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» показує коефіцієнт швидкої ліквідності, який коливається у межах від 0,6 – 0,94. При цьому найвище його значення було у 2021 році, а найнижче у 2022 році відповідно.

Швидке покриття частки поточних зобов'язань показує коефіцієнт абсолютної ліквідності у ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» він

постійно спадає і у 2023 році досягнув рівня 0,13, тоді як ще у 2021 році був 0,49.

Забезпечене власними джерелами формування оборотних активів показує коефіцієнт забезпеченості власними коштами і на ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» аналогічно попередньому показнику, відбувається постійне його зменшення від 1,14 (у 2021р) до 0,50 (у 2023р).

Останній показник платоспроможності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» під час розрахунків є чистий робочий капітал, який на підприємстві має тенденцію до зростання. Так, у 2022 році він зріс на 873тис.грн, а у 2023 році – на 6396тис.грн. відповідно.

Останнім етапом аналізу фінансових результатів є визначення показників рентабельності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика», для цього спочатку сформуємо вихідні дані (табл.3.5).

Таблиця 3.5

**Інформація для проведення розрахунків показників рентабельності
ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» (тис. грн.)**

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Усього активів	31375	49131	53267
Основні засоби	8473	12470	12413
Виробничі запаси	13441	22024	23199
Власний капітал	23613	28582	32662
Довгострокові зобов'язання	-	-	-
Виручка від реаліз. продукції	39453	66795	58793
Собівартість реаліз. продукції	29972	43314	39423
Інші операційні доходи	3140	1432	1662
Адміністративні витрати	5942	7201	7416
Витрати на збут	2657	5809	5965
Інші операційні витрати	2619	5757	2672
Прибуток від операц. діяльності	39453	66795	58793
Прибуток від звич. діяльн. до оподаткування	1403	6146	4979
Чистий прибуток	1130	5037	4080

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

Сформовані дані нами на основі звітності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика», зокрема форми 1 Баланс та форми 2 Звіт про сукупний дохід. Розрахунок показників рентабельності згрупуємо у робочій

таблиці для наглядності (табл.3.6).

Таблиця 3.6

**Розрахунок показників рентабельності
ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика»**

№ п/п	Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення		
					2022- 2021pp	2023- 2022pp	2023- 2021pp
1	Рентабельність активів	3,6	10,3	7,7	4,0	-2,6	4,1
2	Рентабельність виробництва	6,4	17,8	13,9	11,4	-3,9	7,5
3	Рентабельність власного капіталу	4,8	17,6	12,5	12,8	-5,1	7,7
4	Рентабельність інвестицій	-	-	-	-	-	-
5	Рентабельність продукції	103,6	110,9	91,4	7,3	-19,5	-12,2
6	Рентабельність діяльності	2,8	7,5	6,9	4,7	-0,6	4,1

Джерело: Розраховано автором на основі звітності підприємства

Результати отриманих показників показують, що рентабельність активів підприємства ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» мала найвищий рівень у 2022 році і становила 10,3%, а у 2023 році зменшилася на 2,6%, того ж року збільшення показують і решта показників рентабельності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика», зокрема виробництва 17,8%, власного капіталу 17,6%, рентабельність діяльності підприємства загалом 7,5%. У 2023 році спостерігаємо падіння показників останні зменшився на 0,6%, а рентабельність власного капіталу на 5,1%.

Таким чином, результати проведеного аналізу фінансової діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» свідчать, що за період з 2021 року по 2023 рік успішнішим був 2022 рік. Цього коку підприємство отримало найвищий рівень прибутку у сумі 5037 тис.грн., рентабельність за усіма показниками теж перевищує, зокрема рентабельність діяльності 7,5%, рентабельність власного капіталу 17,6%, рентабельність активів 10,3%. Незважаючи на скрутну ситуацію в нашій країні спостерігаємо зростання ефективності діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика». Причиною цього, на нашу думку, є об'єднання виробничих потужностей із

підприємством, що знаходилося на півночі країни, а в результаті обстрілів сильно постраждало. Тому ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» у 2022 році відбулося різке збільшення усіх показників фінансово стану.

3.2. Шляхи вдосконалення проведення аналізу фінансових результатів для покращення якості управління ними

Важливим показником поточного стану підприємства є його фінансовий результат – прибуток чи збиток. Через динамічні зміни ринку та постійний конкурентний тиск підприємства змушені адаптовуватися до поточних ринкових умов. На основі аналізу фінансового стану менеджери мають можливість приймати рішення, які можуть вплинути на майбутній напрямок компанії, наприклад, приймати рішення щодо майбутніх напрямків і тенденцій для компанії з метою залучення інвесторів і підвищення конкурентоспроможності. Як стверджують Гавурова Б. та ін. «конкурентоспроможність компаній та економік є ключовим економічним показником» [38, с.38]. А тому кожен раціональний підприємець починає бізнес з ідеєю процвітання, однак – відповідно до визначених життєвих циклів, компанія врешті-решт досягає кризової точки і змушена вносити зміни, щоб вижити в бізнес-середовищі.

Можна узагальнити низку чільних завдань щодо управління фінансовими результатами:

- підтримка системного та постійного отримання очікуваного власниками та керівниками суб'єктів господарювання рівня доходів;
- сприяння оптимізації прийнятного рівня ризику та позитивних фінансових результатів;
- забезпечення максимізації отриманого прибутку підприємством в межах його ресурсного потенціалу;

- забезпечення постійного зростання ринкової вартості суб'єкта господарювання;
- у стратегічний період, відповідно до цілей розвитку компанії, формувати власні фінансові ресурси за рахунок кількісного прибутку.

Фінансовий результат підприємств, їхня постійна прибутковість і конкурентоспроможність на ринку значною мірою залежать від рівня досягнутого прибутку. Особливо гостро постає питання відображення позитивного прибутку українськими підприємствами у період війни, що за останні роки перебуває наша країна. Щоб продемонструвати фінансову міцність і конкурентоспроможність, а також забезпечити належну звітність для інвесторів і кредиторів, підприємства змушені звітувати про найкращі можливі фінансові результати.

Проведення відповідних аналітичних розрахунків сприяє забезпеченню підприємствам довіри інвесторів, показує їх фінансову стабільність. Остання зазвичай залежить від якості управління доходами, що здійснюється на основі даних управлінського обліку. Збільшення прибутку означає збільшення вартості фірми чи компанії, а зменшення прибутку сигналізує про її зменшення. Відтак, керівництво підприємств, як правило, фундаментально зацікавлене в управлінні прибутками. З цієї причини керівникам важливо розуміти наслідки своїх бухгалтерських рішень і мати можливість приймати найкращі рішення для компанії. Важливість фінансової стабільності та конкурентоспроможності змушує підприємства керувати своїми фінансовими результатами.

Різноманітні дослідження відображають зв'язок між управлінням фінансовими результатами та конкурентоспроможністю. Щоб отримати вищий рівень управління доходами, підприємства можуть захотіти продемонструвати свою позитивну ринкову вартість, звітуючи про задовільні доходи. На думку науковців Кордустані Дж.Р. та Мохаммді М.Р. «одним із найважливіших факторів управління доходами є ринкова конкуренція» [40].

А це спонукає менеджерів до маніпулювання доходами, коли зменшують фінансовий тиск і капітальні витрати або знижувати ціни на продукцію, щоб інтенсивно й успішно конкурувати. За результатами досліджень Лаксмана І. «підприємства з недостатньою ринковою конкурентоспроможністю більш схильні практикувати управління доходами» [39, с.141].

Для вимірювання взаємної залежності між фінансовою стабільністю підприємства та управлінням доходами використовують Z-оцінку Альтмана, що дозволяє визначити фінансове здоров'я підприємства, а М-оцінку Беніша та модифіковану модель Джонса застосовують для виявлення маніпулювання доходами.

Нездатність генерувати достатні фінансові надходження призводить до нездатності виконати короткострокові зобов'язання, що є однією з найбільш часто згадуваних причин банкрутства; таким чином, оцінка ефективності корпоративних фінансів відіграє вирішальну роль у фінансовій стабільності. У дослідженні Ахмадпроу та Шахаварі, котрі дослідили 55 збанкрутілих і 198 платоспроможних компаній щодо якості доходів, показали, що і «збанкрутілі, так і платоспроможні підприємства, як правило, використовують управління доходами» [42]. Опортуністичне управління доходами характерне для підприємств-банкрутів, тоді як ефективне управління доходами типово для платоспроможних підприємств.

Дослідження підтверджує, що рівень доходів залежить від застосування режимів і стандартів бухгалтерського обліку. Лін Г.В. та ін. включили змінну управління реальними прибутками в модель Z-оцінки, досягнувши більшої точності прогнозу [43]. Ця вдосконалена модель оцінки кредитоспроможності на основі бухгалтерського обліку покращила пояснювальну силу факторів Z-оцінки для дефолту та виживання підприємства. Крім того, інші дослідники встановили, що практики управління реальними доходами є кращими, ніж управління прибутками на основі накопичення, коли менеджери стикаються з банкрутством або

знаходяться під загрозою банкрутства. Що актуально використовувати українським підприємствам в час війни.

Таким чином, результати проведеного аналізу фінансових результатів підприємств, на основі наведених показників, нададуть важливу та корисну інформацію для інвесторів, кредиторів, аудиторів і регуляторів, оскільки вплив управління доходами на фінансовий стан має важливе значення для оцінки фінансової спроможності, кредитоспроможності та правдивості фінансових звітів підприємств, що особливо актуальне під час війни.

Висновки до розділу 3

Результати проведеного аналізу фінансової діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» свідчать, що за період з 2021 року по 2023 рік успішнішим був 2022 рік. Цього коку підприємство отримало найвищий рівень прибутку у сумі 5037 тис.грн., рентабельність за усіма показниками теж перевищує, зокрема рентабельність діяльності 7,5%, рентабельність власного капіталу 17,6%, рентабельність активів 10,3%. Незважаючи на скрутну ситуацію в нашій країні спостерігаємо зростання ефективності діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика». Причиною цього, на нашу думку, є об'єднання виробничих потужностей із підприємством, що знаходилося на півночі країни, а в результатів обстрілів сильно постраждало. Тому ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» у 2022 році відбулося різке збільшення усіх показників фінансово стану.

У роботі запропоновано низку показників для вдосконалення проведення аналізу фінансових результатів, зокрема: Z-оцінку Альтмана для визначення фінансового «здоров'я» підприємства з метою вимірювання взаємної залежності між фінансовою стабільністю підприємства та управлінням доходами використовують, а також М-оцінку Беніша та модифіковану модель Джонса для виявлення маніпулювання доходами. Вважаємо, що отримані результати від використання таких показників

аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання , нададуть важливу та корисну інформацію для інвесторів, кредиторів, аудиторів і регуляторів.

ВИСНОКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням, яке присвячене обліку, аналізу та оподаткуванню фінансових результатів діяльності підприємства. За його результатами можна сформулювати наступні висновки та пропозиції, які мають теоретичне та практичне значення.

1. Досліджуючи сутність категорію «фінансовий результат» діяльності підприємства ми з'ясували, що він може проявлятися у формі прибутку або збитку, і це залежить, що перевищує по сумі: витрати чи доходи підприємства. В залежності від забезпечення цілей обліку, оподаткування та аналізу фінансові результати класифікують з врахування певних ознак. У роботі систематизовано характерні риси, які розкриваються сутність фінансового результату, зокрема те, що він відображається лише у грошовому вимірнику, є формою доходу від ведення конкретного виду діяльності бізнес-структурою, має тісний взаємозв'язок із дефініцією капіталу дозволяє встановити середня значення оцінки функціонуючого капіталу; загалом розраховується як залишковий показник між витратами та доходами діяльності і показує виключно успішний результат ведення бізнесу.

2. Методика розрахунку фінансового результату діяльності суб'єкта господарювання в нашій країні регулюється нормативними документами. Як-от НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 15 «Дохід», НП(С)БО 16 «Витрати». Рекомендації, які наведені у цих документах мають бінарне значення: з одного боку є добровільними, а іншого закріплені у затверджених державою формах звітності, особливо стосується форми 2 «Звіт про сукупний дохід». Для визначення фінансового результату витрати та доходи порівнюються у розрізі видів діяльності, які здійснює бізнес-структура: операційної, інвестиційної чи фінансової. І завершальним кроком в алгоритмі розрахунку є визначення чистого прибутку(збитку) шляхом мінусування податку з прибутку. У роботі досліджено визначення фінансових результатів у зарубіжних системах

бухгалтерського обліку, що теж є однією з першорядних цілей. При цьому показано, що кожна облікова система представлена власними особливості та методику розрахунку проведення даного процесу.

3. Фінансовий результат як особлива категорія має свою організації та методику відображення в обліку, яка регламентується чинним нормативним законодавством. Для обліку використовують однойменний рахунок 79, де у дебеті збираються усі витрати, а у кредиті відображають отримані бізнес-структурою доходи. Далі шляхом порівняння сум визначаються рівень отриманого прибутку, або збитку. У роботі детально описано методику формування фінансового результату, враховуючи види діяльності господарюючого суб'єкта. Приділено увагу обліку витрат, їх класифікації та обліку доходів. Адже чинна практика формування фінансового результату та відображення інформації про нього в обліку має свої особливості, і в першу чергу залежить від класифікації витрат та їх приналежності до способу виробництва, постійного чи змінного характеру, видів діяльності суб'єкта господарювання.

4. Вітчизняна практика оподаткування фінансових результаті полягає у адміністрування податку на прибуток, який розраховується в основному за ставкою 18%, яке для певних категорій осіб є диференціація. Базою оподаткування виступає розрахований за даними бухгалтерського обліку фінансовий результат до оподаткування. При розрахунку враховують усі джерела походження платника податку, навіть ті, які вони отримують з-за меж нашої країни. Особливості нарахування, сплати та звітування регулюються ПКУ. З метою підвищення ефективності, справедливості та прозорості, а також посилення конкурентоспроможності та економічного зростання, в роботі запропоновано ряд дій для удосконалення адміністрування податку на прибуток в нашій країні. Реалізація наведених заходів, на нашу думку, допоможе створенню більш сприятливої та ефективної та для системи бізнесу методології оподаткування прибутку суб'єктів господарювання. Це забезпечить дотримання чинних норм

податкового законодавства, залучення інвестицій та економічне зростання. Важливо знайти баланс між підтримкою бізнесу та адміністрування податків, а також дозволити суб'єктам господарювання здійснювати свій справедливий внесок у сферу державних фінансів.

5. Результати проведеного аналізу фінансової діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» свідчать, що за період з 2021 року по 2023 рік успішнішим був 2022 рік. Цього коку підприємство отримало найвищий рівень прибутку у сумі 5037 тис.грн., рентабельність за усіма показниками теж перевищує, зокрема рентабельність діяльності 7,5%, рентабельність власного капіталу 17,6%, рентабельність активів 10,3%. Незважаючи на скрутну ситуацію в нашій країні спостерігаємо зростання ефективності діяльності ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика». Причиною цього, на нашу думку, є об'єднання виробничих потужностей із підприємством, що знаходилося на півночі країни, а в результатів обстрілів сильно постраждало. Тому ТОВ «Біллербек Україна перо-пухова фабрика» у 2022 році відбулося різке збільшення усіх показників фінансово стану.

6. У роботі запропоновано низку показників для вдосконалення проведення аналізу фінансових результатів, зокрема: Z-оцінку Альтмана для визначення фінансового «здоров'я» підприємства з метою вимірювання взаємної залежності між фінансовою стабільністю підприємства та управлінням доходами використовують, а також М-оцінку Беніша та модифіковану модель Джонса для виявлення маніпулювання доходами. Вважаємо, що отримані результати від використання таких показників аналізу фінансових результатів суб'єкта господарювання, нададуть важливу та корисну інформацію для інвесторів, кредиторів, аудиторів і регуляторів. Адже вплив управління фінансовими результатами має важливе значення для оцінки фінансової спроможності, кредитоспроможності та правдивості фінансових звітів підприємств, що особливо актуальне під час війни

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Борняк О.О., Скаско О.І. Сучасні проблеми бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності будівельних підприємств. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2024. № 1(63). С.259-265. URL : <https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024>.
2. Бudyко О. В. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. *Приазовський економічний вісник*, 2019. Вип. 3 (14). С. 411-416.
3. Буй, Т.Г., Прімерова, О.К., Мельник, А.І. Вплив податку на прибуток на економічне зростання в Україні. *Інтернаука*. 2020. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-5-6029>
4. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз: навч. посіб. Житомир: Рута, 2023. 608 с.
5. Гончарук І. В., Старосуд В. І., Мулик Т. О. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК І ЦБ НААН України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 3 (31). С. 18-34.
6. Губачова О. М. Облік в зарубіжних країнах: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 395 с.
7. Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С. 388–393. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-388-393>
8. Єфіменко В. І. Облік у зарубіжних країнах : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2015. 211 с.
9. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. Київ: Знання, 2020. 1072 с.
10. Задорожний З.-М., Омеціньська І. Проблемні аспекти обліку фінансових результатів у будівництві. *Вісник Тернопільського національного*

економічного університету. 2020. Вип. 3. С. 225–237. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1164>

11. Зудова І. Ю., Стась О. Г. Сутність та значення фінансових показників в системі функціонування підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 10 (50). С. 893-897.

12. Коваленко С. О., Пінчук Т. А. Недоліки та проблеми справляння податку на прибуток в Україні. *Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації* : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. С.32-34.

13. Ковальова О., Іоргачова М. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16>

14. Кононенко Ж. А., Грибовська Ю. М., Ходаківська Л. О. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 27–32. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.1.27>

15. Кузьмінський В., Пилипенко О., Попович, Д. Фінансово-господарська діяльність та податок на прибуток підприємств: контрверсійність інтересів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. №4(72). С.20–28. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-20-28>

16. Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 67-73. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3274&i=9>

17. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 304 с.

18. Лучко М.Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. К.: Знання, 2019. 164с.

19. Мардус Н. Ю., Брік С. В. Теоретичні і методичні підходи до визначення поняття «фінансовий результат» у фінансовому обліку та

аудиті. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Вип. 2 (29). С. 148-153. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/29_2021/24.pdf

20. Масюк Ю. В., Боюн В. Ю. Управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 10. 93-96. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.10.93>

21. Мулик Т. О., Ващілова Н. В. Інтегрована звітність підприємства: стан та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7404> DOI: 10.32702/2307-2105-2019.11.59

22. Мулик Т. О., Стебловський А. О. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності. *Агросвіт*. 2024. № 5. С.86-95.

23. Нагорна І. В., Бондаренко В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: http://www.economy.nay-ka.com.ua/pdf/11_2021/105.pdf

24. Назарова Г., Кононенко Л., Калашнікова А. Облікові процедури формування фінансових результатів: сучасний стан та напрями їх вдосконалення. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 206-212.

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.

28. Новосолова О. С. (2024). Фіскально-регуляторні аспекти адміністрування податку на прибуток в умовах військового часу. *Актуальні проблеми розвитку регіональної економіки*. 2024. № 1 (20). С. 306-318. URL: <https://doi.org/10.15330/apred.1.20.306-318>
29. Піскун А. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Наукові перспективи*. 2023. № 2 (2). С. 327-339. DOI:10.52058/2708-7530-2023-2(32)-327-339.
30. Податковий кодекс України. Верховна Рада України. від 02.12.2010. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
31. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/>
32. Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892>
33. Рзаєва Т. Г., Сереветник О. В. Фінансові результати та напрями їх аналізу за показниками фінансової звітності. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 3. С. 121–124. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-282-3-22>
34. Скасюк Р. В. Сутність і значення фінансових результатів у системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal1/natura1/npkntu_e
35. Скрипник М. І., Шайнюк І. В. Облік фінансових результатів в умовах імплементації стандартів обліку. *Інтернаука*. 2020. № 17. URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/2020/17/6426>
36. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 8. С. 109-117. URL: <http://www.agro-svit.info/?op=1&z=3167&i=13>
37. Юрчишин В. Про порівняння фінансових результатів діяльності підприємств. *РазумковЦентр*. 09.01.2023. URL:

<https://razumkov.org.ua/komentari/pro-porivniannia-finansovyykh-rezultativ-diialnosti-pidpriemstv>

38. Ahmadpour A., & Shahsavari M. (2020). Earnings management and the effect of earnings quality in relation to bankruptcy level (Firms listed at the Tehran stock exchange). *Iranian Journal of Management Studies*, 9 (1), 77–99. <https://doi.org/10.22059/IJMS.2016.55036>

39. Gavurova B., Ivankova V., Rigelsky M., & Privarova M. (2020). Relations between tourism spending and global competitiveness – an empirical study in developed OECD countries. *Journal of Tourism and Services*, 21 (11), 38–54. <https://doi.org/10.29036/jotc.v11i21.175>

40. Kordestani G. R., & Mohammadi M. R. (2021). A study of the relationship between product market competition and earnings management. *Procedia Economics and Finance*, 36, 266–273. [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(16\)30037-5](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(16)30037-5)

41. Laksmana I., & Yang Y. (2021). Product market competition and corporate investment decisions. *Review of Accounting and Finance*, 14 (2), 128–148. <https://doi.org/10.1108/RAF-11-2013-0123>

42. McEvoy Ol. Corporate income tax rates in Europe. 2023. <https://www.statista.com/statistics/1253236/combined-income-tax-rate-europe/>

43. Pylypenko O., Matviienko H., Putintsev A., Vlasenko I. Onyshchuk N. Government tax policy in the digital economy. *Cuestiones Políticas*. 2022. Vol. 40(72). URL : <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4072.15>